

district, have this right. The analysis of international official acts shows that these categories of people have the same electoral rights as the other citizens of the state. However the national legislation does not implement these principles. Moreover the judicial practice is evidence of the break of the electoral rights of citizens and not making them in the electoral lists because they do not participate in life of local community. The practice knows the one unique judgment when the court allowed to include the inwardly moved person. It was based on the of principles of international official acts that ratified by Ukraine. The review of the experience of the foreign countries in this issue, particularly Georgia, the Republic of Bosnia and Herzegovina, shows a positive model the guarantee of the electoral rights of the inwardly moved persons. We can try this experience and at least make changes to the efficacious electoral law that are creating a normative guarantee of their rights. The inwardly moved persons who have the passport of the Ukraine's citizen and certificate about them status of the inwardly moved person must be made in the electoral lists for the elections of president, parliament and local. This will respond the international standards of the human rights.

Key words: *the guarantee of the electoral rights, the inwardly moved persons, local elections, electoral lists.*

УДК 342.951

О.М. Соколов

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ З НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ

У статті досліджено правові засади функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також систематизовано напрями його взаємодії з Національним банком України. Проведено аналіз законодавства, що регулює питання порядку та умов участі банків у Фонді, захисту прав і законних інтересів вкладників, зміцнення їх довіри до банків, забезпечення стабільності банківської системи, виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх ліквідації. Досліджено правовий статус державних банків України та особливості їх участі у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності процесу взаємодії Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з Національним банком України.

Ключові слова: *Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, Національний банк України, стабільність банківської системи, неплатоспроможний банк, взаємодія.*

Постановка проблеми. Банківська система є «кровоносною системою» держави, а банки «артеріями» по яких до економіки надходять ресурси. Масове банкрутство банків є загрозою не лише для стабільності банківської системи та безперебійного функціонування суб'єктів господарювання, а й для економічної безпеки держави. Тому на систему гарантування вкладів фізичних осіб покладаються завдання щодо захисту інтересів вкладників, підвищення довіри до банківської системи, «очищення» від

неплатоспроможних банків. За таких умов особливої уваги заслуговують дослідження правових засад взаємодії Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонду) з Національним банком України (далі – НБУ) щодо забезпечення стабільності банківської системи, захисту прав і законних інтересів вкладників банків, а також, як наслідок, правовідносин, які виникають унаслідок такої взаємодії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підвищений науковий інтерес до окремих проблем функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб спричинений появою значної кількості неплатоспроможних банків, зниженням довіри населення до банківської системи. Окремі аспекти функціонування НБУ та Фонду знайшли своє відображення у працях З.М. Руденко, В.Д. Чернадчука, Д.Б. Чеховського та інших учених. Однак, ураховуючи суттєві напрацювання вчених, подальших досліджень потребують правові аспекти розмежування сфер та систематизація напрамків взаємодії Фонду з НБУ.

Формування цілей. Метою статті є дослідження нормативно-правових актів, якими врегульовано окремі аспекти функціонування Фонду та НБУ, а також визначення заходів щодо підвищення ефективності їх взаємодії.

Виклад основного матеріалу. Першим кроком становлення національної системи гарантування вкладів фізичних осіб було підписання Указу Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб-вкладників комерційних банків» від 10.09.1998 № 996/98, згідно з яким затверджено Положення про порядок створення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, формування та використання його коштів. Наступним кроком було ухвалення Закону України «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.2001 № 2740-III (утратив чинність), яким встановлювалися засади функціонування Фонду, порядок відшкодування вкладів вкладникам учасників (тимчасових учасників) Фонду, а також регулювалися відносини між Фондом, Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ) та НБУ.

З ухваленням у 2012 році Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від № 23.02.2012 № 4452-VI [7] (далі – Закон) встановлено правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду, порядок виплати Фондом відшкодування за вкладами, а також урегульовано відносини між Фондом, банками та НБУ, визначено функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх ліквідації (ч. 1 ст. 1 Закону). Крім того, визначено механізм фінансування Фонду за рахунок кредитів НБУ та КМУ.

Досягнення мети функціонування системи гарантування вкладів, зазначеної у ст. 1 Закону можливе лише за умови ефективної взаємодії Фонду з НБУ.

Фонд є установою, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку й ліквідації банків у випадках, установлених ч. 1 ст. 3 Закону. Наділення Фонду такими повноваженнями дозволяє зменшити монополію НБУ на регулювання банківської системи.

Крім того, Фонд і НБУ є самостійними суб'єктами системи гарантування вкладів фізичних осіб і не підпорядковується один одному та органам державної влади. Органи державної влади та НБУ не мають права втручатися в діяльність Фонду щодо реалізації законодавчо закріплених за ними функцій і повноважень. Згідно з ч. 7 ст. 3 Закону [7] взаємодія Фонду з НБУ та органами державної влади здійснюється в законодавчо визначених межах. У ст. 5 Закону визначено, що Фонд підзвітний Верховній Раді України (далі – ВРУ), КМУ та НБУ. Така підзвітність означає делегування та відкликання своїх представників ВРУ (1 представник), КМУ (1 представник) та НБУ (2 представники) в адміністративну раду Фонду, поданні Фондом раз на рік річного звіту разом з аудиторським висновком.

Як зазначає З.М. Руденко, на сьогодні механізми гарантування вкладів передбачають можливість залучення Фондом кредитів від КМУ або отримання від держави безповоротної допомоги, а в разі необхідності – право на залучення кредитних ресурсів від НБУ. Фонд має відкриті рахунки в НБУ, за залишками яких він отримує доходи у вигляді процентів. У день створення Фонду НБУ вніс 20 млн. грн. для формування його коштів. НБУ співпрацює також із Фондом у його організаційній структурі, зокрема в Адміністративній раді, оскільки делегує до неї двох своїх представників [9].

Правова природа взаємодії НБУ з Фондом має координаційний та інформаційний характер.

Фонд і НБУ для координації своєї діяльності проводять оперативні наради не рідше одного разу на квартал або частіше на вимогу одного з керівників цих органів. Крім того, вони мають право порушувати питання про необхідність унесення змін до нормативно-правових актів один одного (ч. 5-6 ст. 54 Закону).

В основу координації діяльності Фонду з НБУ покладено договір про співпрацю. Договір про співпрацю передбачає засади співробітництва цих установ у процесі регулювання й нагляду за діяльністю банків, застосування до них заходів впливу, інспекційних перевірок, здійснення заходів з виведення неплатоспроможних банків з ринку (ч. 1 ст. 54 Закону). До зазначених засад співробітництва можна додати взаємодію Фонду з НБУ у процесі створення та продажу перехідного банку (ст. 42 Закону); відчуження зобов'язань неплатоспроможного банку, що гарантуються Фондом, з виплатою премії приймаючим банком (ст. 42¹ Закону).

Обмін інформацією між Фондом, НБУ та банками здійснюється за допомогою електронної пошти НБУ. Фонд здійснює безготівкові розрахунки з використанням системи «Клієнт-банк» НБУ, яка дозволяє опе-

ративно здійснювати платежі та контролювати рахунки, що відкриті Фондом в ОПЕРУ НБУ [8].

Узаємодія Фонду з НБУ передбачає обмін інформацією про діяльність та фінансовий стан банків, у т.ч. про стан ліквідності, платоспроможності, прибутковості. Зокрема, згідно з ч. 2. ст. 56 Закону [7] НБУ інформує Фонд не пізніше наступного дня після прийняття рішення про: внесення відомостей до Державного реєстру банків, надання або відкликання ліцензії, застосування до банку заходів впливу, рішення про віднесення банку до категорії проблемних або неплатоспроможних, результати інспекційної перевірки проблемного банку, результати виконання заходів із фінансового оздоровлення.

У триденний строк після ухвалення відповідного рішення Фонд надає НБУ таку інформацію про банк: порушення законодавства, результати перевірок, запровадження тимчасової адміністрації або ліквідації, затвердження та виконання плану врегулювання, припинення тимчасової адміністрації та закінчення ліквідації, виявлені в діяльності ризики (ч. 1 ст. 57 Закону [7]).

На основі проведеного дослідження можна виділити такі напрями взаємодії Фонду з НБУ:

1. Регулювання порядку та умов участі банків у Фонді, у т.ч. державних банків. Згідно зі ст. 17 Закону [7] банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Фонд виключає банк з числа учасників в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та його ліквідацію.

Станом на 01.01.2016 в Україні зареєстровано 117 банків, з них 115 банків є учасниками Фонду. Участь банків у Фонді є обов'язковою, окрім санаційного АТ «Родовід банк» та державного АТ «Ощадбанк». АТ «Родовід банк» не є учасником Фонду згідно з п. 1.8 гл. 1 Положення про порядок реєстрації, видачі ліцензії, регулювання діяльності санаційного банку та нагляду за ним [2], оскільки має ліцензію санаційного банку. У свою чергу АТ «Ощадбанк» є державним банком, створеним за рішенням КМУ, його вклади гарантовані державою (ч. 2 ст. 57 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 20.05.1999 № 679-XIV (далі – Закон України «Про банки і банківську діяльність» [4]). Однак ця норма не поширюється на всі державні банки. Так, незважаючи на те, що ПАТ «Укресімбанк» також є державним банком, його членство у Фонді здійснюється на загальних підставах. Це дає АТ «Ощадбанк» конкурентні переваги перед іншими банками. Тому розглядається питання щодо виключення ч. 2 ст. 57 Закону України «Про банки і банківську діяльність» та набуття АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду.

2. Забезпечення стабільності банківської системи. Діяльність Фонду та НБУ сприяє реалізації та захисту публічних інтересів, у т.ч. забезпеченню стабільності банківської системи України. Проте конкуренція цілей відсутня, оскільки діяльність НБУ спрямована на підтримання

стабільності банківської системи в умовах кризових явищ, а діяльність Фонду – на захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи, стимулювання залучення коштів вкладників, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх ліквідації. Нескоординовані дії можуть призвести до істотного збільшення потенційних втрат у разі банкрутства банків.

НБУ проводить стрес-тестування банків для оцінки ризиків та визначення їх спроможності протистояти потрясінням на фінансовому ринку (п. 2.1 Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [1]). Фонд проводить стрес-тестування своїх учасників з метою розрахунку базової річної ставки регулярного збору та оцінки фінансової стійкості Фонду в середньостроковій перспективі щонайменше один раз на три роки (ч. 1 ст. 31 Закону [7]).

3. Захист прав і законних інтересів вкладників, зміцнення їх довіри до банків. Станом на 01.01.2016 кількість вкладників у банках налічувала 44,7 млн. осіб, загальна сума вкладів становила 362,3 млрд. грн., з них: у національній валюті – 164,5 млрд. грн., в іноземній валюті – 197,8 млрд. грн. [8]. Оскільки повністю захищеними є вклади клієнтів банків від 10 грн. до 200 тис. грн., а це 39,9% вкладів або кошти 52,2% вкладників (обсяг вкладів, які в разі ліквідації банків підлягають відшкодуванню, становить 191,9 млрд. грн.).

Незважаючи на це, за даними соціологічного дослідження Фонду «Демініціативи» та Центру Разумкова, банкам не довіряють повністю або частково 72,4% опитаних, довіряють лише 15,8%.

Тому для захисту прав і законних інтересів вкладників Фонд здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків-учасників і станом дотримання вимог національного законодавства у вигляді інспекційних перевірок. У 2015 році проведено 77 інспекційних перевірок (з них: 62 планових та 15 позапланових) 75 банків-учасників, встановлено 110 фактів порушень вимог чинного законодавства. Фонд інформує НБУ про результати проведених перевірок та контролює вжиття заходів банками щодо усунення порушень.

4. Виведення неплатоспроможних банків з ринку та їх ліквідація. Директор-розпорядник Фонду або особа, яка його заміщує, обов'язково запрошується на засідання Правління НБУ, на якому обговорюються питання здійснення нагляду за діяльністю банків та/або застосування до них заходів впливу, а також питання щодо віднесення банку до категорії неплатоспроможних (ч. 4 ст. 54 Закону).

Як зазначає В.Д. Чернадчук, відносини, що виникають у зв'язку з реалізацією Фондом і НБУ своїх повноважень у сфері виведення неплатоспроможних банків з ринку слід уважати правовідносинами неплатоспроможності. Правовідносини неплатоспроможності банків – це врегульовані нормами права відносини, які виникають між НБУ, Фондом і неплатоспроможним банком з приводу введення, здійснення та припинення тимчасової адміністрації, тобто з приводу організації

виведення неплатоспроможного банку з ринку із застосуванням установлених законодавством способів у межах здійснення процедури тимчасової адміністрації або його ліквідації внаслідок визнання неплатоспроможним [3].

Фонд зобов'язаний надавати НБУ інформацію про стан здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банку один раз на квартал (ч. 3 ст. 57 Закону), може звертатися до НБУ з пропозицією про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку (п. 11 ч. 5 ст. 12 Закону).

Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, окрім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку. Ліквідація банку має бути завершена не пізніше двох років з дня початку процедури ліквідації банку. Фонд має право прийняти рішення про продовження ліквідації банку на строк до двох років з можливістю повторного продовження на строк до одного року (ч. 4-5 ст. 44 Закону [7]).

Упродовж 1998–2013 рр. з ринку було виведено 34 банки, упродовж 2014–2015 рр. – 63 банки з балансовою вартістю активів 366,13 млрд. грн. Ураховуючи значну кількість банків, що було виведено Фондом з ринку, у 2015 році для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків залучено додаткові джерела фінансування, а саме: кредит від НБУ в сумі 9,95 млрд. грн. під 14% річних з терміном погашення у 2016–2017 рр. (погашено достроково вкінці 2015 року за рахунок продажу ОВДП, що були в заставі); кредити КМУ у формі ОВДП у сумі 41,5 млрд. грн. зі строком погашення в 2025–2028 рр. з доходністю 10,86–11,97% річних в обмін на векселі Фонду з такими ж строками та доходністю [8].

Упродовж усього терміну функціонування системи гарантування вкладів вносилися зміни до законодавства, спрямовані на вдосконалення процесу взаємодії Фонду з НБУ, а саме:

- урегульовано процедуру повернення неплатоспроможним банком коштів вкладникам за договорами банківського рахунку та договорами, термін дії яких закінчився; на НБУ покладено обов'язки щодо ведення переліку та проведення попередньої кваліфікації інвесторів (у т.ч. об'єднань інвесторів), які потенційно можуть узяти участь у виведенні неплатоспроможних банків з ринку; скорочено терміни для затвердження виконавчою дирекцією Фонду плану врегулювання (до 30 днів з дня початку процедури виведення банку з ринку), а також для отримання інвестором погодження НБУ набуття істотної участі та надання Антимонопольним комітетом України дозволу на концентрацію протягом двох робочих днів (згідно зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» від 16.07.2015 № 629-VIII [5] до Закону);

- збільшено граничну суму відшкодування до 200 тис. грн. З огляду на це зазначений розмір гарантованої суми відшкодування захищає інтереси 99,5% вкладників (зміни внесені до ч. 1 ст. 26 Закону згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб» від 02.10.2012 № 5411-VI);

- з 01.01.2016 скорочено терміни тимчасової адміністрації з 3 місяців до 1 місяця з можливістю її продовження ще на місяць виключно для реалізації плану врегулювання, який передбачає інший спосіб виведення банку з ринку, окрім ліквідації; прискорено ліквідацію неплатоспроможного банку, у разі його відповідності критеріям, установленим нормативно-правовими актами Фонду; сконцентровано всі процедури з організації продажу активів банків, що ліквідуються, на рівні Фонду (згідно зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» [5], до ч. 4 ст. 34 Закону).

Крім того, Фондом планується вжити такі заходи: з 01.07.2016 скоротити терміни початку виплат відшкодування коштів усім вкладникам за рахунок коштів Фонду до 20 робочих днів з дня початку процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку, тобто до прийняття НБУ рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку; з 01.01.2017 розширити суб'єктний склад, на який поширюватимуться гарантії Фонду, шляхом включення до нього фізичних осіб-підприємців.

Висновки. Проведений аналіз повноважень і напрямів співпраці Фонду з НБУ дозволяють дійти висновку, що правова природа їх взаємодії має координаційний та інформаційний характер. Координація співпраці цих органів на належному рівні дасть змогу захистити права й законні інтереси вкладників банків, сприятиме зміцненню довіри до банківської системи, стимулюватиме залучення коштів до неї, а також забезпечить ефективну процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку. На основі проведеного дослідження можна запропонувати такі заходи щодо підвищення ефективності взаємодії Фонду з НБУ: у частині роботи з проблемними активами банків (стандартизувати інструменти роботи з неефективними банками, забезпечити розбудову інституту куратора, тимчасового керівника та ліквідатора банку); у частині захисту прав і законних інтересів вкладників і кредиторів банків (запровадити механізм захисту прав міноритарних акціонерів, у тому числі шляхом застосування примусового викупу та продажу акцій; унормувати позасудове врегулювання спорів між банками та вкладниками; підвищити прозорість і зручність виплати коштів вкладникам банків, що ліквідуються). Лише ефективна взаємодія Фонду з НБУ сприятиме досягнення макроекономічної стабільності та повернення довіри до банківської системи всіх учасників ринку.

Використані джерела:

1. Методичні рекомендації щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України: постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 460 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09>.
2. Положення про порядок реєстрації, видачі ліцензії, регулювання діяльності санаційного банку та нагляду за ним: постанова правління НБУ від 23.12.2011 № 471 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0059-12>.
3. Правове регулювання неплатоспроможності банків: навчальний посібник для студентів вищих юридичних навчальних закладів / ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»; [уклад. В.Д. Чернадчук]. – Вид 2-ге , перероб. та доп. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – 116 с.
4. Про банки і банківську діяльність: закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/page3>.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку: закон України від 16.07.2015 №629-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/629-15>.
6. Про Національний банк України: закон України від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
7. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: закон України від 23.02.2012 № 4452-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
8. Річний звіт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/Звіт_Фонду_гарантування_за_2015.pdf.
9. Руденко З.М. Діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та його співпраця з Національним банком України / З. М. Руденко // Збірник науково-технічних праць «Науковий вісник ЛНТУ». – 2014. – № 24.7. – С. 286–290.
10. Чеховський Д.Б. Взаємодія між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Національним банком України в площині фінансового оздоровлення слабких банків / Д. Б. Чеховський // Чернігівський науковий часопис. – Серія 1. Економіка і управління. – № 1 (5). – 2014. – С. 114–122.

Соколов А.М. Правовые основы взаимодействия Фонда гарантирования вкладов физических лиц с Национальным банком Украины

В статье исследованы правовые основы функционирования Фонда гарантирования вкладов физических лиц, а также систематизированы направления его взаимодействия с Национальным банком Украины. Проведен анализ законодательства, регулирующего вопросы порядка и условий участия банков в Фонде, защите прав и законных интересов вкладчиков, укрепления

их доверия к банкам, обеспечения стабильности банковской системы, выводе неплатежеспособных банков с рынка и ликвидации банков. Исследован правовой статус государственных банков Украины и особенности их участия в Фонде гарантирования вкладов физических лиц. Предложены меры по повышению эффективности процесса взаимодействия Фонда гарантирования вкладов физических лиц с Национальным банком Украины.

Ключевые слова: *Фонд гарантирования вкладов физических лиц, Национальный банк Украины, стабильность банковской системы, неплатежеспособный банк, взаимодействие.*

Sokolov Olexiy M. The legal basis of cooperation between the Deposit guarantee fund and the National bank of Ukraine

In the face of massive insolvency of domestic banks, the deposit guarantee system is entrusted with the task of protecting the interests of investors, increasing confidence in the banking system, and "purification" of insolvent banks. Under these conditions, special attention should be paid to study of the legal basis of cooperation between the Deposit Guarantee Fund ("the Fund") and the National Bank of Ukraine ("the NBU") concerning stability of the banking system, protection of depositors' rights and legal interests, and consequently to the legal relations that arise as a result of this cooperation.

The novelty of this work lies in the lack of comprehensive studies of the legal aspects of separation of powers and systematization of areas of the cooperation between the Fund and the NBU in literary sources.

The objects of the study are normative legal acts, which regulate the cooperation between the Fund and the NBU.

The purpose of the article is to study normative legal acts, which regulate certain aspects of functioning of the Fund and the NBU, as well as determining measures to improve their cooperation

The author has studied the legal basis of functioning of the Fund and systematized areas of its cooperation with the NBU. It has been revealed that the Fund and the NBU are independent entities, and they do not obey either each other or the state authorities. The legal nature of their interaction is coordinating and informational. The coordination of the activities is based on a cooperation agreement. The cooperation implies the exchange of information on the activities and financial condition of banks.

The author has analyzed the legislation regulating the order and condition of participation of banks in the Fund, as well as issues concerning protection of depositors' rights and legal interests, strengthening their confidence in banks, ensuring stability of the banking system, removing insolvent banks from the market and liquidation of banks. The legal status of state banks of Ukraine and peculiarities of their participation in the Fund have been studied.

Basing on the conducted analysis of national legislation, the author offers actions to increase the efficiency of the cooperation process between the Fund and the NBU.

Key words: *the Deposit Guarantee Fund, the National Bank of Ukraine, the stability of the banking system, insolvent bank, cooperation.*